



W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czeszochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za wnoszenie do domu dopłaca się 20 feników miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 feników.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petitowy jednosłupkowy na I kol. 1 mk. 50 fen., na II i III kol. 65 feników, na IV kol. 45 feników. Ogłoszenia drobne po 10 feników za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadestanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESZCZOWA, ulica Panny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

WOJNA.

Komunikat rosyjski.

PETERSBURG, Urzędowo donoszą, dnia 14 września:

Front zachodni.

W kierunku Rygi, po przerzuceniu mostu po przez dolną Aa li-flandzką, nieprzyjacieli ściga swe siły bojowe na północnym brzegu rzeki pod osłoną artylerji, która wyszukuje nasze stanowiska.

W pobliżu szosy pskowskiej, w okolicy Segewaldu trwają walki między przednimi oddziałami nieprzyjacielskimi, a naszą kawalerją, która powstrzymuje nacisk niemiecki.

Nasze samoloty wywiadowcze donoszą o ożywionym ruchu na dworcach linii kolejowych, prowadzących do Jakobstadu i Dynaburga.

Z reszty frontu niema nie do doniesienia.

Front rumuński

W okolicy na południu od Radauc wieczorem 8 września przedsięwzięt nieprzyjacieli, pod osłoną ognia zaporowego, ofensywę na odcinek naszych stanowisk, na południu od Arbery, ale odrzuciliśmy go przeciwnarciarzom.

Na innych odcinkach frontu odbywa się ogień karabinowy i potyczki między patrolami.

7 września pewna eskadra lotnicza nieprzyjacielska obrzuciła bombami stację Adjudu.

Walki w powietrzu.

Samoloty nasze obrzuciły bombami składy nieprzyjacielskie pod wsią Rodze na północy od Postaw, oraz wioskę Ozarycze.

Bankructwo akcji

Kornilowa?

PETERSBURG, 14 | 9. Doniesienie Petersburskiej Agencji Telegraficznej, z dobrego źródła, że zorganizowany przez Kornilowa przewrót, a potępiony prawie przez całą się zbrojną lądową i morską, w szybkim tempie poniosł fiasco. Wedzowie wszystkich frontów z wyjątkiem komendanta frontu południowo-zachodniego oświadczyli swą wierność rządowi tymczasowemu.

Kolumny wojsk Kornilowa wstrzymały swój pochód na Petersburg.

Zyczenie Kornilowa.

AMSTERDAM, 14 | 9. Kornilow wydał odezwe, że jedynym jego życzeniem jest ratować ojczyznę z opresji. Przysięga on, że utrzyma dowództwo aż do zwolania konstytuandy.

Chiny wypowiedziały Austrii wojnę.

GENEWA, 14 | 9. Z Londynu donoszą, że Chiny wypowiedziały wojnę Austro-Węgrom.

Rozruchy w Nikolajowie.

STOKHOLM, 14 | 9. W Nikolajowie wybuchły rozruchy, w czasie których zabito 200 osób.

Konferencja neutralnych w Stokholmie.

AMSTERDAM, 14 | 9. Jak się dowiaduje pisma szwedzkie, rząd stok-

holmski udzielił państwom neutralnym pozwolenia na wielką konferencję neutralnych.

Duma w Tulu.

ZURICH, 14 | 9. „Corriere della Sera” donosi, że wszyscy b. członkowie Dumy, zostali przewiezieni do Tulu.

Kiereński generalissimusem.

HAGA, 14 | 9. Biuro Reutersa donosi, że Kiereński obejmie prawdopodobnie naczelne dowództwo.

Nowy car.

STOKHOLM, 14 | 9. W Kijowie odbył się wszechrosyjski zjazd szlachty na którym proklamowano Michała Aleksandrowicza carem rosyjskim.

W zjeździe wzięli udział liczni oficerowie przybyli z frontu.

Program Kornilowa.

BERO, 14 | 9. Z doskonale poinformowanego źródła neutralnego dowiaduje się „Berner Tageblatt”, że poglądy, jakie się zwykło przypisywać Kornilowowi są zupełnie niezgodne z istotnym jego stanowiskiem.

Wynurzenia Kornilowa, rozpowszechnione niedawno za pośrednictwem Petersburskiej Agencji Telegr. są zmyślone.

Na konferencji w Moskwie Kornilow oświadczył, że dalsze prowadzenie wojny jest niemożliwe i żądał natychmiastowego zawieszenia broni.

Zarówno ze strony Kiereńskiego, jak i cenzury angielskiej dopuszczono się fałszu i podsunięto Kornilowowi program wojenny, o którym nie myślał on wcale.

Kornilow nie wierzy już nawet w możliwość prowadzenia wojny defensywnej. Jest on zdeklarowanym przeciwnikiem misji angielskich na froncie, których liczbą wzrasta z dniem każdym.

Te poglądy doprowadziły do tego, iż Rada robotników i żołnierzy objuże się bliższą Kornilow, niż Kiereńskiego.

Jeżeli uda mu się zwyciężyć Kiereńskiego, to stanie on na czele ruchu pokojowego w Rosji.

Zgon królowej.

SOFJA, 14 | 9. Bułgarska Ag. Tel. donosi: Wczoraj o godz. 4 min. 20 zmarła królowa Eleonora.

Moskwa wierna rządowi.

MOSKWA, 14 | 9. W Moskwie odbyły się olbrzymie manifestacje za rządem tymczasowym. Rada miasta Moskwy wydała odezwe do ludności, w której wzywają do zachowania wierności rządowi.

Chwila bieżąca.

— Według „Heralda” w Finlandji agitacja za niepodległą i niezależną Finlandją zatacza coraz szersze kręgi i bynajmniej nie słabnie.

— „Pall Mail Gazette” donosi, że eksprezdent Roosevelt ma być wkrótce wysłany w misji specjalnej do Rosji.

— Wojska wierno rządowi tymczasowemu skonsygnowano w pobliżu stolicy, gdzie każdej chwili oczekiwano należy krwawego starcia z armją Kornilowa.

— Pacyfista Morel, o którego aresztowaniu donosiliśmy, został skazany na 6 miesięcy więzienia.

— Z powodu braku surowców 10 tysięcy robotników z fabryk Putiłowskich zostało uwolnionych.

— W ciągu dnia dzisiejszego nadeszły bardzo skąpe tyłke wiadomości z Rosji.

— Jeden z dzienników donosi z Petersburga, że straż przednie Kornilowa przekroczyły już Ługę i Pawłowsk.

— Na rozkaz rządu tymczasowego zerwano szyny kolejowe, by utrudnić marsz Kornilowowi.

— Według doniesień petersburskiej „Rieczy” rozruchy agrarne w gub. wolskiej przybrały rozmiary zastraszające.

— „New York Herald” donosi z Petersburga, że w stolicy Rosji panuje nastroj paniczny.

— Według pogłosek, Kiereński ogłosił stan oblężenia również i w Moskwie.

— Papież jest podobno zdania, iż rokowania rozpoczną się jeszcze przed Bożem Narodzeniem i pokój zawarty będzie już w początkach roku 1918.

Co słychać nowego?

Wojna potrwa jeszcze dłużej niż rok?

Jak donosi „Daily Telegraph” były ambasador amerykański w Berlinie, Gerard, oświadczył wobec twierdzenia, że Niemcy mogą wojnę prowadzić jeszcze przez rok, iż wedle jego przekonania może się ona przeciągnąć i trochę dłużej, ale nie o wiele.

Odnalezienie zabytków polskich.

„Utro Rosii” ogłosiło, że komitet śledczo-kryminalny w Pottawie odkrył w mieszkaniu pułkownika Bakulina, który przebywał w Galicji, całe muzeum starożytnych zabytków, jak: drogiecenne naczynia, zegary, sztychy itd. Wydział opieki nad zabytkami przy komitecie polskim w Moskwie poczynił natychmiast kroki, aby uzyskać właściwe spisy i fotografie i zwraca się do wszystkich instytucji i rodaków po obu stronach kordonu, którzy w jakimkolwiek okresie wojny i na jakimkolwiek terenie stracili przedmioty muzealne, biblioteczne itp., aby jaknajprędzej nadesłali szczegółowe opisy zrabowanych im rzeczy. Szczególniej przydadzą się dla stwierdzenia tożsamości fotografie.

Czy pójdą na Petersburg?

Sprawozdawca floty „Daily Chronicle” wyraża się, że uderzenie morskie w zatoce ryskiej może mieć niesłychanie doniosłe znaczenie ze względu na plany nieprzyjaciela, dotyczące uderzenia na Petersburg. Pochód wojska niemieckiego w kierunku Ryga—Petersburg będzie mógł być obecnie, według tego sprawozdawcy owocniejszy, aniżeli w sierpniu 1918 r.

Kogo się boi koalicja?

Żargonowy „Haint” rozpisuje się obszernie o wielkich zasługach żyda Farbsztajna dla Warszawy. Tylko dzięki Farbsztajnowi uzyskała Warszawa ryż ze Szwajcarii w ilości 51 wagonów. O ryż ten starał się magistrat, przy pomocy polskiego Komitetu ratunkowego w Szwajcarii; koalicja odmówiła. O ten sam ryż starał się Komitet dla jeńców rosyjskich w Austrii, lecz i dla jeńców rosyjskich nie uzyskano pozwolenia koalicji. Dopiero dzięki staraniom i wpływowi p. Farbsztajna, oraz jego brata, który „zajmuje w Szwajcarii wysokie stanowisko państwowe” rządy pań koalicyjnych nie śmiały już dać odpowiedzi odmownej i zgodziły się na przewóz owego ryżu do Warszawy.

Kościuszkę dobroczyńcą ludności szwajcarskiej.

Ku uczczeniu zbliżającego się stulecia zgonu Tadeusza Kościuszki w Szwajcarii, ukazała się praca historyczna dr. A. Lechnera, archiwisty miasta Solney, pod tytułem: „Kościuszkę, jako dobroczyńcę i przyjaciela ludności szwajcarskiej”.

Walki w Afryce Wschodniej.

Angielski komunikat urzędowy z Afryki wschodniej: Na terytorjum zachodnim oddziały nasze z Lupembe ścigały nieprzyjaciela cofającego się Upepos (o 65 mil ang. na południowachód od Mahenge). W pobliżu Mpondas wojska nasze weszły w styczność bojową z nieprzyjacielem i odparło kilka przeciwnych ataków z ciężkimi stratami dla nieprzyjaciela.

Angielski urząd wojny donosi z Afryki wschodniej, że opór nieprzyjaciela pod Mpondas, o 53 mile na południe od Mahenge, zlamano dnia 8 b. m. Zajęto wszystkie stanowiska niemieckie. Wojsko angielskie ściga nieprzyjaciela. Oddziały belgijskie przekroczyły rzekę Ulanga i ruszyły od północy na Mahenge. Siły niemieckie wyparte z Upepos i z Malindze, 18 mil na północ, wschód od Upepos. Siły te cofnęły się ku południowemu wschodowi i ścigane są przez oddziały angielskie z Lupembe. Na południowym terenie walki wyparto oddział niemiecki z Tonduru. Oddział ten cofnął się na Livala. Jak donoszą, niema już wcale sił niemieckich na portugalskiem terytorjum Njassy, na południe od rzeki Rowuma.

Gabryel d'Annunzio jako lotnik.

Jak donoszą jeńcy, poeta włoski Gabryel d'Annunzio uczestniczył gorliwie w walkach napowietrznych. Tyszkrotnie brał udział na swym samolocie w bombardowaniu Poli. Dnia 19 sierpnia dokonał wlotu z eskadrą włoską nad pierwszymi linjami wojska austriackiego, ostrzelując je z wysokości 300 do 400 metrów. Samolot jego miał być przytem trafiony 127 razy, d'Annunzio zaś odniósł ranę w rękę.

Jest to druga rana, którą odniósł w tej wojnie.

Ciekawe oświadczenie.

„Lokalanzeiger” donosi z Holandji że dawniejszy prezydent ministrów von Houten pisze w „Nieuve Amsterdam”:

„Położenie polityczne zmieniło się w ten sposób, że obecnie interes wszystkich stron walczących nakazuje im przystąpić do układów o pokój na zasadzie porozumienia. Ponieważ Anglja i Ameryka przekształcają się w potęgę militarne, wytwarza się przeciwwaga dla niemieckiego militarizmu.

Nie leży bynajmniej w interesie koalicji rozcionkowanie Austro-Wę-

gier, gdyż monarchja austro-węgierska jedynie może stanowić dla Niemiec dostateczną przeciwwagę ekonomiczną i militarną. Minister jest zdania, że rząd holenderski winien natychmiast uczynić kroki dla przeprowadzenia pokoju na zasadzie porozumienia”.

Co w Anglii nazywają katastrofą dla Rosji?

„Daily News” podkreśla, iż w obecnej chwili można mówić do pewnego stopnia o katastrofie dla Rosji. Świadczy o tem szczególnie ta okoliczność, iż odwrót wojsk rosyjskich posiada teraz charakter ucieczki. Początkowo był to odwrót dość dobrze zorganizowany i chyba nawet z góry przygotowany, teraz jednak zmienił się on na katastrofalną ucieczkę.

Prasa rosyjska wobec klęski pod Rygą.

Piotrogrodzka agencja telegraficzna donosi: Gazety wszystkich kierunków stawiają katastrofę pod Rygą na pierwszym miejscu. Opinja, jaka ogólnie uwydatnia się po klęsce, podkreśla bezwarunkową konieczność nie poddawania się panice, ale zespolenia wysiłków wszystkich klas ludności w celu zapobieżenia upadkowi kraju.

Wybitni mężowie o sytuacji.

„Russkaja Wola” przytacza opinię różnych wybitnych rosjan o sytuacji, jaka się wytworzyła wskutek klęski na froncie ryskim.

Kierenski: Sytuacja jest beznadziejna. Nieprzyjacieli niszczy nas przy pomocy ciężkiej artylerji.

Sawinkow: Nie wiemy, gdzie się zatrzymają nasze wojska. Najbliższa przyszłość jest zupełnie zaciemniona.

Lebediew: Położenie jest poważne, ale nie beznadziejne. Stan moralny wojsk rosyjskich był dobry, ale wyższość (prewschodstwo) artylerji nieprzyjaciela zapewniło mu zwycięstwo.

Z Rady Miejskiej.

Posiedzenie II.

Jedenaste z kolei posiedzenie Rady Miejskiej zagał o godz. 5 m. 35 przewodn. Kondratowicz, stwierdzając obecność 28 radnych.

Nim przystąpiono do rozpraw przewodniczący zawiadomił zebranych, że wybrani niedawno przez Radę na stanowiska członków Dep. Żywn. pp. A. Januszewski i radny Jarmulowicz zgłosili swą dymisję z zajmowanych stanowisk.

O podatek repartycyjny.

Po rozpatrzeniu wniosku nagłego rad. Sojki i in. w sprawie podatku rep. Rada po dyskusji uchwaliła prosić Magistrat, aby zechciał poczynić odpowiednie starania u władz o cofnięcie rozporządzenia nakładania 20 proc kary do czasu rozpatrzenia ewentualnych reklamacji.

O kontrolę miar i wag.

Wniosek Magistratu w sprawie urzędzenia biur kontroli miar i wag przy Magistracie w obrębie m. Częstochowy i powiatu i przyznanie na ten cel kredytu w sumie mk. 10,190, po dyskusji w której przemawiali radni L. Nieprzecki, Fogelbaum i na wniosek komisji postanowiono przesałać do tymże finansowi.

Uchwalono bez dyskusji.

Następujące wnioski Magistratu przyjęto niemal wszystkie bez dyskusji lub też niektóre uchwalono po krótkiej naradzie:

Wniosek Magistratu o wyasygnowanie z Kasy Miejskiej mk. 228.50 na kupno dla apteki miejskiej żelatyn

sterylizowanej i rb. 72.38 za różne instrumenta chirurgiczne dla szpitala N. Marji Panny.

Wn. Mag. w sprawie udzielenia Tymczasowemu Komit. obchodu Kościuszkowskiego na wydatki bieżące pożyczki zwrotnej w gminie mk. 3000 oraz wn. Mag. o do przemieszania ul. Teatralnej na ul. Tadeusza Kościuszki.

Wn. Mag. o przyznanie kred. w sumie mk. 500 na wydatki biurowe w celu przeprowadzenia rejestracji strat własności miejskiej oraz o decyzję w sprawie poniesienia kosztów rejestracji.

Wn. Mag. w sprawie przeznaczania materiału pozostałego z rozbiórki wagi na Nowym Rynku Szpitalowi N. M. Panny na przybudówkę do plukania naczyń.

Wn. Mag. o przyznanie jednorazowo mk. 600 dla przytułku starców na zakupno odzieży.

O cenę prądu elektrycznego.

Wn. Magistratu o podwyższenie od 1 bm. cen za energię elektryczną zgodnie z propozycją Zarządu Miejskiej stacji elektr. wywiał długą dyskusję.

Prezydjum Rady przedstawiony został obszerny memoriał w którym zaznaczono, że ceny smarów itd. wzrosły niepomierne i że obecnie stacja elektryczna nie daje niastu zysków.

W memoriale zaznaczono, że niemal wszystkie elektrownie w kraju i zagranicą podniosły cenę kilowata prądu, dlatego też proponowane jest podwyższenie ceny prądu i w Częstochowie do mk. 1 za kilowat i odpowiednio podwyższenie ceny energii de motorów, warunków podwójnej taryfy itd.

W dyskusji, jaka się wyłoniła rad. Fogelbaum żądał odrzucenia projektu i zaznaczał, że mieszkańcy Częstochowy płacili dotychczas nigdzie niepobierane ceny za kilowat prądu i byli przedmiotem wyższości ze strony zarządu elektrowni.

Rad. Torbeczko i inni przemawiali za odstąpieniem wniosku do Dep. elektrycznej dla wydania opinji.

O ces. niem. Sąd pokoju.

Następnym z kolei był wn. Mag. wyptacenie władzom za utrzymanie niemieckich sądów pokoju mk. 8862,02 za czas od 1 paźdz. 1915 do 31 marca 1916 r. i mk. 19,395 57 za czas od 1 kwietnia 1916 do końca funkcjonowania.

W sprawie tej Magistrat nawet poprzedni porozumiewał się z odpowiednimi władzami o uchylenie żądania, jednakże Magistrat obecny otrzymał odpowiedź od władz centralnych, że sumy te muszą być wniesione do kasy powiatowej i dlatego wniosek został przedstawiony Radzie do wydania opinji.

Rada po bardzo krótkiej dyskusji wniosek ten odrzuciła.

O polepszenie bytu pracowników Dep. Żywn.

Wniosek rad. Fogelbauma o polepszenie bytu pracowników Dep. Żywn. na propozycję wnioskodawcy omawiany będzie na następnym posiedzeniu.

Nowi członkowie Dep. Żywn.

Na mocy tajnego głosowania Rada powołała nowych członków Dep. Żywn. w osobach pp. rad. St. Smug 22 gł. A. Franke—21, K. Szwede—21 i in. B. Hlasko—16 i A. Wolberg—16

Nagły wniosek rad. Jarmulowicza.

Rad. Jarmulowicz wniósł do prezydium nagły wniosek w sprawie a-provizacji m. Częstochowy i w skutkiem przemówienia charakterysty-

wał obyczny stan zaopatrywania miasta w żywność, wreszcie zaproponował szereg bardzo dobrych ulepszeń i koniecznych zmian w systemie apro wizacji miasta.

Wniosek ten uzyskał poparcie gremjum Rady, która w imieniu ludności miasta postanowiła prosić Magistrat, aby przedstawił żądania Rady odpowiednim władzom.

Magistrat przyrzekł uczynić w tej sprawie ze swej strony wszystko, co tylko będzie w jego mocy.

KRONIKA.

Przejęcie szkolnictwa.

„Deutsche Warsch. Zeitung“ pisze: Jak się dowiadujemy, należy się spodziewać w najbliższej przyszłości przejścia szkolnictwa w ręce władz polskich. Tymczasowa Rada Stanu przyjęła warunki, na jakich ma być szkolnictwo przejęte. Dnia 1 października b. r. szkoły ludowe, szkoły średnie i wyższe ucieleśnie przejmie Rada Stanu. Niemieckie rozporządzenie szkolne z dnia 25 sierpnia 1915 r. obowiązuje dotychczas w general-gubernatorstwie warszawskim, będzie uniwersalne; zastąpi je opracowana przez polską Radę Stanu, a zatwierdzona przez generał-gubernatora, ustawa szkolna z całkowicie nową organizacją. Uczniom mniejszości wyznaniowej, szczególnie niemiecom, specjalne zarządzenia umożliwią zachowanie narodowości i religii.

Wprowadzenie czasu środkowo-europejskiego.

W nocy z 16 na 17 bm. wprowadzony będzie na kolejach w miejsce obowiązującego od 16 kwietnia czasu letniego, czas środkowo europejski, a mianowicie w ten sposób, że o godz. 2 w nocy przesunięte będą wszystkie zegary wstecz na godz. 2.

Również i w mieście zegary zostaną przesunięte o jedną godzinę wstecz.

Bilety wejścia na posiedzenia Rady.

Prezydjum Rady miejskiej prosi nas o zaznaczenie, że już na najbliższe posiedzenie Rady wstęp dla publiczności będzie możliwy tylko za specjalnymi biletami wejścia wydanymi zawczasu (na każde posiedzenie oddzielnie) w liczbie ograniczonej przez sekretarza Rady p. Fel. Dobruckiego.

Rada oszczędza światło.

Na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej, gdy na sali zmrok zapadł zapalono tylko część kinkietów, a nie jak zwykle wszystkie, w celu oszczędzania prądu.

Dziś ciągnięcie 2 klasy loterii R. G. O.

Ciągnięcie II klasy loterii R. G. O. zaczyna się dziś.

Główna wygrana w drugiej klasie wynosi 35,000 marek. Kto biletu jeszcze nie nabył niech spieszy, bo wygrana go ominie.

Popierajcie szkołę rzemieślniczą.

Na szkołę wieczorową Rzemieślniczo-Przemysłową złożyli w dalszym ciągu ofiary: pp. Komornicki mk. 5.—, Praskiewicz — 2.40, Szulo z Warszawy — 5.—, E. Kowalski z Krzepio — 5.—, A. Kaczmarek — 8.—, Kowalski z Nowej Wsi — 8.—, Herman — 1.—, Glicner — 2.50. Razem 26.90

Dalsze ofiary przyjmuje zarząd szkoły, ul. Jasnogórska 34 od 6—7 wieczorem.

Kasza zamiast piwa.

W sferach miarodajnych rozpatrywany jest obecnie projekt wstrzymania na pewien czas wyrobu piwa aby

zaoszczędzony w ten sposób ięzmię użyć na wyrób kaszy. Projekt ten budzi jednak różne wątpliwości, gdyż wyrób piwa daje zarobek znacznej ilości robotników, zatrudnionych w browarach, pozatem wyrób piwa jest źródłem poważnych dochodów z opłat akcyzowych.

O podwyższenie płacy.

Pracownicy wszystkich aptek miejscowych złożyli petycję o podwyższenie pensji, gdyż obecnie warunki nie dają możliwości utrzymania się.

Karty z opłaconą odpowiedzią.

„D. Warsch. Ztg.“ donosi: że do okupacji austriackiej w Polsce, Stryku i Czarnogórze można wysyłać karty pocztowe z opłaconą odpowiedzią.

Karty są do nabycia w urzędach pocztowych.

Więcej światła.

Jeszcze w samym początku wojny powtarzało się w niektórych pismach uporezywie pewne ogłoszenie z brodatym astrologiem na froncie, które obiecywało na 20 bodaj kopejsk, dać szczęście w życiu, kartach i miłości, oraz odkryć, co się dzieje w domu sąsiada?

Ogłoszenie to, które sądząc z rozmiarów i częstego powtarzania się, kosztowało najmniej 400 rb. miesięcznie, musiało mieć liczne rzesze, które się na nie łapały. Żaden przedsiębiorca nie umieszczałby go dla pięknych oczu redakcji i musiał z niego ciągnąć grube zyski.

Otoż sędza, że anons taki byłby lat temu 30 w pismach codziennych czemś niemożliwym, że pominąwszy to, że żadna redakcja by go nie umieszczała, nie przyniosłby on przedsiębiorcy żadnych dochodów. Niktby się nie złapał na lep. Dziś inaczej „oświecona“ inteligencja, spragniona dowiedzieć się, co się dzieje w domu sąsiada, wierzy w ogłoszenie i zamawia książkę

Więcej światła.

Podziękowania.

Za zrobioną nam niespodziankę i zorganizowanie kwartetu, który wykonał pienia religijne na nabożeństwie inauguracyjnym rozpoczęcia roku szkolnego w ochronach m. Częstochowy, uważa za miłą obowiązek przesłać Sz. zespolowi, a w szczególności Jego kierownikowi p. Mąkoszy wyrazy serdecznego podziękowania.

Spekulacja wyrobami tabacznymi.

W tygodniu bieżącym handlujący wyrobami tabacznymi podwyższyli ceny papierosów, a wielu właścicieli sklepów oświadcza, kupującym, iż papierosów brak.

Jest to widocznie nowa spekulacja na kieszenie palaczy.

Dyrekoja więzień.

W dniu 10 września utworzona została w Łodzi ces. niem. dyrekoja więzienna, której podlegają więzienia w Częstochowie, Łodzi, Tomaszowie, Będzinie, Sosnowcu, Łowiczu, Sklerniewicach, Rawie, oraz zakład poprawczy w Spale.

Na czele dyrekoji tej stał będzie sędzia główny i były decernent do spraw więziennych przy general-gubernatorstwie warszawskim, prokurator Gross.

Ciężkie torby.

Kupujący uskarżają się, że w rozmaitych sklepach handlujących odważają towar w zbyt grubych torbach, klejonych klejem z domieszką piasku.

Podobno sprytni i dowcipni kupcy umyślnie takie torby dla siebie stalują.

Przedstawienie amatorskie.

We środę 19 bm. w teatrze „Paryskim“ wystawione będzie znakomite sztuka Croisseta p.t. „Jastrząb“. Sztuka ta grana była w Warszawie w teatrze Rozmaitości z olbrzymim powodzeniem przez szereg wieczerów.

Sądzić należy, że i tu dozna ona zupełnego powodzenia i zapełni widownie po brzegi łembardziej, że udział przyjmują wszystkie siły amatorskie naszego miasta.

Z częstoch. Tow. Gimnastycz. „Sokol“.

Zarząd częstoch. Tow. Gimnastycznego „Sokol“ zaprasza wszystkich członków na mające się odbyć ogólne zebranie w niedzielę 16 b. m. w lokalu T.O.S. o g. 8 po poł.

Przyjmuje się zapisy pań na członków w dniu ówczesnym, tj. we wtorek i piątek w sali T. O. S.

Z kuchni R. O.

W kuchniach R. Op. m. Częst. w czasie od dnia 27 | 8 do 2 | 9 1917 wydano obiadów:

Kuchnia II ludowa — po 30 fen. — 129, po 60 fen. — 00, służbie — 119, kredyt. — 00, bezpłat. — 4,753, ogółem 5,001.

Kuchnia III dla intel. — po 30 fen. — 00, po 60 fen. — 80, służbie — 77, kredyt. — 00, bezpłatnych — 1,543, ogółem — 1,700.

Kuchnia IV ludowa — po 30 fen. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 281, kredyt. — 00, bezpłatnych — 11,259, ogółem — 11,490.

Kuchnia V dla chorych — po 30 f. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 00, kredyt. — 00, bezpłatn. — 439, ogółem — 439.

Kuchnia VI dla chorych — po 30 f. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 00, bezpłatnych — 456, ogółem — 455.

Ogółem: po 30 fen. — 129, po 60 f. — 80, służbie — 427, kred. — 00, bezpłatnych — 18,449, ogółem — 19,086.

Zapomóg wydano dla 171 rodzin na sumę Mk. 2,854.

Z Seminar. Nauczycielskiego.

Chcąc ułatwić wielu chętnym zgłoszenie się do Seminarjum, Zarząd na posiedzeniu wtorkowym postanowił początek roku szkolnego odłożyć do dnia 1 października b. r. Jeszcze więc w ciągu września zapisy będą przyjmowane.

Nowi kandydaci będą poddani egzaminowi, który się odbędzie w ostatnich dniach września.

Blizszych informacji udziela Kancelarja Seminarjum w Częstochowie (ul. św. Barbary 15-a).

Dostarczanie drzewa.

Żyd. tow. „Ezra“ w Warszawie, które dostarcza już tydzień chleba i ziemniaków w znacznej ilości, zakrzętnęło się obecnie około dostarczenia także drzewa na opał po niskiej cenie w czasie zimy. Towarzystwo ma widoki uzyskania większych zapasów drzewa w okupacji austriackiej.

Konserwacja dróg.

Utrzymanie w należytym porządku dróg, powierzone zostało na obydwoch okupacjach stróżom, tak zwanym dróżnikom szosowym, którzy zaopatrzeni są w opaski na rękę.

Przewóz siana i słomy.

Przewóz siana i słomy może się — według „D. W. Ztg.“ — odbywać po za granicę jednego powiatu tylko na zasadzie specjalnego pozwolenia.

Krwawa biegunka.

Krwawa biegunka zaczyna panować również i w Galicji. Z Krakowa donoszą, że epidemia tam z dnia na dzień wzrasta.

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19. ||

Program od Piątku, dnia 14-go Września b. r. i dni następnych:

Krach Banku X

**Alwin Neuss**Ciekawy dramat detektywny w 6-ciu wielkich częściach ze znakomitym
ALWINEM NEUSSEM w roli detektywa Toma Sharka

- 1) Tajemnicze zniknięcie bankiera, | 2) Udawane samobójstwo | 3) W Kabarecie,
— — 4) Na tropie! | 5) Zwycięstwo detektywa i 6) Zakończenie. — —

BOGACTWO MORZA Zdjęcie z natury firmy Gaumont**POLIDOR i GIOCONDA** Arcywesoła komedjaMuzyka koncertowa pod dyr. M. Szulca | Bufet cukierniczy przy teatrze!
Ceny miejsc zwykłe | Dla dzieci wzbronione!

Z ostatniej chwili.

**Największy
Komunikat niemiecki.**BERLIN. Urzędowe donoszą dnia
14 września.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechts
Bawarskiego.

We Flandrii wamógł się od południe między lasem Houthoult a kanałem Cones-Ypern trwający gwałtowny ogień artylerji wieczorem i rychłym rankiem na północ od Frezenbergu do ognia huraganowego. W nocy z dnia 13 na 14 września wyruszyły wyrtemberskie kompanje nieprzyjaciela z lasu na północ od Langemarck. Licznych anglików przyprowadzono jako jeńców. W Artois i na północ od St. Quentin miały nasze przedsięwzięcia wywiadów cze skutek, jeńcy i łup wpadły w nasze ręce.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu.

Na zachód od Guignicourt nad Aisną wtargnęły westfalskie i hanzeatyckie wojska szturmujące w drugą francuską linję, przyprawiły w walce w rowach nieprzyjaciela w wielkie straty i powróciły z jeńcami.

W Szampanji i pod Verdun wzmożła się walka artylerji tylko w niektórych odcinkach do większej siły.

Front wschodni:

Między Bałtykiem a morzem Czarnym nie było żadnych ważniejszych działań bojowych.

Front macedoński.

Nad jeziorem Ochrida jest położenie niezmiennione.

Pierwszy generał-kwaternistrz
Ludendorff.

Sprzedaż chleba dn. 17. i 18. września.

Miejska Deputacja Żywnościowa powiadamia, że w **Poniedziałek i Wtorek 17. i 18. b. m.**

punkty sprzedaży chleba Nr. 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 15, 16, i 17. znajdujące się w dzielnicach, zamieszkałych przez ludność żydowską będą zamknięte.

Wymienione punkty sprzedaży w **Niedzielę dn. 18 b. m. od god. 2-jej do 6-jej po poł.** będą otwarte celem obsłużenia kupujących. Wszystkie pozostałe punkty sprzedaży chleba będą w wymienionych dniach otwarte.

Pokój z elektrycznością do wynajęcia ul. Teatralna 1 m. 2 806—

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od wtorku 11 do soboty 15 Września.

KSIEŻNICZKA TEA

Romans z życia arystokracji w 4-ch aktach, w roli tytułowej, słynna artystka szwedzka **JOANNA PETERSEN.****Północna baśń zimowa** (Zdjęcie z natury)**Profesor Gapski.** (Wyborna komedja z serji „Nordisk”).Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. **Aloizego Salzberga.**
Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

Szkoła lekarsko-dentystyczna

A. TROPPA

WARSZAWA, Marszałkowska 116, róg Złotej

Zapis słuchaczy, z najmniej 6-cio klas. świadectwami, rozpoczął się. Informacji udziela kancelarja szkoły. Lecznica zębów otwarta od 9 rano do 8-jej wiecz. 2300—

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10—12 i 3—6

Dr. K. OkuszekoPrzyjmuje od 1 Sierpnia w godz. p. p. 4-6-jej choroby wewnętrzne i dziecięce
Teatralna 16-II piętro, Częstochowa.**Od Administracji.**

Upraszamy naszych Sz. Prenumeratorów o odnowienie prenumeraty na kwartał bieżący.

DOKTOR MEDYCYNY

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne i dróg moczowych.

Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu. 807—**Kartofle.**

W **Sobotę dn. 15. września r. b.** winni się zgłosić po zakup kwiatów na kartofle, do swoich biur okręgowych wszyscy, którzy skutkiem opóźnienia dotąd nie nabyl kartofli na kartki C-D ser. XVII-jej.

Posiedzenie zwyczajne Deputacji w **Srodę dn. 12 b. m.** nie odbyło się skutkiem braku kompletu członków.

Miejska
DEPUTACJA ŻYWNOSCIOWA
w Częstochowie.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniecw Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje codziennie
od 8—1 i od 3—7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.**Kupię** dywan używany bardzo duży Ofer ty pod Dywan w Gońcu 808—**Zgineła** książeczka kasy Pożyz. Oszczęd. Nr. 16090 803—**Salon** meblonowy w stylu Ludwika XV do sprzedania tanio. Wiad. ul. P. Marji 78, w składzie mebli. 800—**Obiady** domowe ul. Panny Marji № 49 m. 8 2 ofloyna I piętro. Wiadomość od 12-2 po poł. 804—**Nauczyciela** lub nauczycielkę możliwie z wyższym wykształceniem dla nauczania języka polskiego poszukuje osoba starsza. Oferty sub. S. 29, w Gońcu 802—

Redaktor - wydawca F. D. Wilkoszewski.